

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Součkové a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Milana Kamlacha v právní věci žalobce **G. K.**, zastoupeného JUDr. Vladimírem Biolkem, advokátem se sídlem Wenzigova 5, Praha 2, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra**, odbor azylové a migrační politiky, se sídlem Nad Štolou 3, pošt. schránka 21/OAM, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 12. 2003, č. j. OAM-183/LE-02-06-2001, vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 6 Az 2/2004, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 15. 10. 2004, č. j. 6 Az 2/2004 - 67,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Odměna advokáta JUDr. Vladimíra Biolka **se určuje** částkou 2150 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím žalovaného označeným v záhlaví tohoto rozhodnutí nebyl žalobci (dále též „stěžovatel“) udělen azyl podle § 12, § 13 odst. 1 a 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“); současně bylo rozhodnuto o tom, že se na žalobce

nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu. Žalovaný uvedl, že žalobce v čestném prohlášení uvedl, že se narodil v Sýrii a je bez státní příslušnosti; k tomu později doplnil lokaci „Palestina“. V průběhu řízení o udělení azylu pak doložil, že je palestinským uprchlíkem s pobytem v Sýrii a nemá syrské občanství. Žalovaný uvedl, že Palestina není mezinárodně uznávaným státem a proto důvody žádosti o udělení azylu posuzoval z hlediska situace v Sýrii, neboť k tomuto státu si žalobce vytvořil vazby trvalejší povahy. Žalobce v řízení o udělení azylu uvedl, že byl v letech 1982 až 1990 členem Lidové fronty pro osvobození Palestiny a že tato organizace měla v letech 1982 až 1983 několik blíže nespecifikovaných „konfliktů“; žalobce navíc opustil Sýrii až v roce 1987, tedy zjevně nikoliv v příčinné souvislosti s těmito útoky. Dotazy syrské tajné policie na členství žalobce v Lidové frontě pro osvobození Palestiny podle žalovaného nenaplnily znaky pronásledování ve smyslu zákona o azylu. Žalobce podle žalovaného neuvedl, jaké problémy mu působil boj v Libanonu proti izraelské okupaci v letech 1983 až 1986, z jeho výpovědi nelze dovodit psychickou tíseň či takový zásah do základních práv, který by byl řešitelný pouze odchodem do zahraničí. Žalobce nepopsal konkrétní jednání ze strany státní moci vyvíjené vůči němu v souvislosti s činností spojenou s uplatňováním politických práv a svobod; žalovaný proto neshledal důvod pro udělení azylu podle § 12 písm. a) zákona o azylu.

Žalovaný dále uvedl, že žalobce nepopsal ani nedoložil takové jednání syrských státních orgánů, které by bylo pronásledováním z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů, nebylo tedy konstatováno jeho pronásledování ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu. Žalovaný uvedl, že institut azylu není prostředkem pro to, aby se žadatel takto „propracoval“ k českému občanství nebo k legalizaci pobytu na území České republiky z důvodu, že je zde „již zvyklý“. K tvrzení žalobce, že na území České republiky pobývá jeho družka, žalovaný uvedl, že pobyt cizinců na území České republiky z důvodu existence zaměstnání nebo rodinných vazeb upravuje zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Žalovaný se dále vyjádřil k neudělení azylu podle § 13 odst. 1 a 2 a § 14 zákona o azylu.

K rozhodnutí o neexistenci překážky vycestování podle § 91 zákona o azylu žalovaný uvedl, že tvrzení žalobce, že by mu „jen tak neprošlo“, že od roku 1992 do Sýrie neposlal potvrzení o studiu a že nemůže nastoupit vojenskou službu, nelze považovat za vážnou hrozbu trestu. Žalovaný uvedl, že aby bylo možné pokládat trest za ponižující, musí ponižení a pokoření dosáhnout mimořádného stupně (rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ve věci Costello-Roberts). Pouhá možnost špatného zacházení nemá sama o sobě za následek porušení čl. 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv (rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ve věci Vilvarajah). Ohrožení žalobce v Sýrii nelze podle žalovaného očekávat ani z důvodu, že napsal diplomovou práci o válce v Perském zálivu a s ohledem na značný časový odstup od ukončení studia v České republice (rok 1992) ani proto, že nepředložil potvrzení o studiu. Žalovaný nedospěl k závěru, že by žalobce mohl mít v Sýrii problémy, neboť byl v České republice odsouzen „za drogy“. Podle žalovaného nehrozí žalobci v Sýrii postih ani za to, že jako palestinský uprchlík žádal o udělení azylu v České republice. Žalovaný dále uvedl, že Sýrie se nenachází ve válečném stavu a státní orgány v Sýrii nežadají vydání žalobce pro trestný čin, pro který je stanoven trest smrti. Skutečnost, že na území České republiky pobývá družka žalobce, není důvodem pro vyslovení překážky vycestování, neboť se nejedná o skutečnost spjatou se situací v Sýrii. Žalovaný závěrem nedospěl ani k závěru, že by uvedené skutečnosti představovaly rozpor s mezinárodními závazky České republiky.

Rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 15. 10. 2004, čj. 6 Az 2/2004 - 67, byla zamítnuta žaloba proti tomuto rozhodnutí žalovaného. V odůvodnění soud uvedl, že žalovaný se zabýval všemi žalobcovými tvrzeními v dostatečném rozsahu. Soud se ztotožnil se závěrem žalovaného ohledně neudělení azylu podle § 12 písm. a) a b) zákona o azylu. Námitku žalobce, že Sýrie není jeho domovem, pročež měl žalovaný posuzovat žádost s ohledem na situaci na severu Izraele, kde se dříve nacházelo území Palestiny, soud neshledal důvodnou. Důvody pro udělení azylu se posuzují ve vztahu ke státu, jehož občanství žadatel má a v případě osoby bez státní příslušnosti ke státu jeho posledního trvalého bydliště. O takový případ se jednalo v případě žalobce, který se narodil a žil v Sýrii do doby, než vycestoval na studia do České republiky. Podle soudu je tedy zřejmé, že žalobce si k tomuto státu vytvořil trvalejší vazby, byť ho za svůj domov podle svých tvrzení nepovažuje. Žalovaný se podle soudu zabýval i otázkou udělení azylu podle § 14 zákona o azylu, avšak neshledal důvody hodné zvláštního zřetele, které by odůvodňovaly udělení humanitárního azylu. K rozhodnutí o neexistenci překážky vycestování soud uvedl, že žalovaný při hodnocení vycházel z informací o Sýrii a z výpovědi žalobce, a vyvodil správný závěr, že žalobce nesplňuje podmínky pro vyslovení překážky vycestování. Ze všech uvedených důvodů soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Ve včasné kasační stížnosti stěžovatel požádal o ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti. Soudem ustanovený zástupce poté kasační stížnost doplnil a pochybení soudu spatřil v tvrzení, že stěžovatel má vazby na Sýrii, kde se narodil a žil do doby odchodu do České republiky. Stěžovatel přitom opakovaně tvrdil, že je palestinským uprchlíkem, o čemž svědčí potvrzení velvyslanectví Syrské arabské republiky o tom, že je nutné na něj hledět jako na politického uprchlíka bez domova. Soud pominul skutečnost, že stěžovatel přišel na území tehdejšího Československa před téměř osmnácti lety. V Sýrii v současné době nemá žádné příbuzné ani majetek, nemá syrské občanství ani cestovní doklad a je zcela zřejmé, že ho Syráská republika nepřijme bez řádných dokladů. Soud podle stěžovatele pochybil, když neprovedl žádný důkaz o tom, že jej Sýrie na své území přijme, neboť po téměř osmnácti letech nelze říci, že by stěžovatel měl k Sýrii vztah. Tuto skutečnost měl soud zohlednit i při rozhodování o neexistenci překážky vycestování podle § 91 zákona o azylu, neboť Sýrie ani jiný stát stěžovatele na své území nepřijmou. Proto stěžovatel navrhl, aby rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 15. 10. 2004, čj. 6 Az 2/2004 - 67, byl zrušen a věc vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení. Současně stěžovatel požádal soud o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti popřel oprávněnost jejího podání, neboť má za to, že jeho rozhodnutí i rozhodnutí krajského soudu byla vydána v souladu s právními předpisy. I pro řízení o kasační stížnosti žalovaný odkázal na správní spis, zejména na podání a výpovědi stěžovatele učiněné v průběhu správního řízení, a na vydané rozhodnutí. Žalovaný nesouhlasí s názorem stěžovatele, že jej k Sýrii neváží žádné vazby a že je palestinským uprchlíkem, neboť žalovaný se zabýval všemi tvrzenými potížemi, které měl stěžovatel v zemi, kde před vstupem na území České republiky pobýval a vytvořil si k ní vazby trvalejší povahy ve smyslu § 2 odst. 7 zákona o azylu. Žalovanému proto nelze vytýkat, že s ohledem na citované ustanovení zákona o azylu vycházel ze zpráv týkající se Sýrie. Žalovaný ani soud nepochybňují, že stěžovatel je palestinským uprchlíkem a tudíž osobou bez státní příslušnosti. Z § 12 zákona o azylu však plyne, že v případě, kdy je žadatel o udělení azylu osobou bez státní příslušnosti, posuzuje žalovaný otázku pronásledování ve státě jeho posledního trvalého bydliště. Státem posledního trvalého bydliště je v případě stěžovatele nepochybně Sýrie, odkud v roce 1987 přijel do České republiky; proto žalovaný posuzoval

důvody pro udělení azylu vzhledem k této zemi. Žalovaný navrhl zamítnutí kasační stížnosti a nepřiznání odkladného účinku.

Kasační stížnost je podle § 102 a násl. s. ř. s. přípustná a stěžovatel v ní namítá důvody odpovídající § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.; rozsahem a důvody kasační stížnosti je Nejvyšší správní soud podle § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán. Nejvyšší správní soud přitom neshledal vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Kasační stížnost není důvodná.

Kasační stížnost je podána z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Nesprávné posouzení právní otázky spočívá v tom, že je na správně zjištěný skutkový stav aplikován nesprávný právní závěr, popřípadě je aplikován správný právní názor, který je však nesprávně vyložen. Stěžovatel je na rozdíl od žalovaného i Městského soudu v Praze přesvědčen o nezákonnosti rozhodnutí o neudělení azylu i o neexistenci překážky vycestování podle § 91 zákona o azylu, neboť žalovaný i soud prvního stupně pochybily, pokud posuzovaly tyto skutečnosti ve vztahu k Sýrii, k níž žalobce nemá žádný vztah. K tomu Nejvyšší správní soud konstatuje, že tuto otázku posuzovaly žalovaný i Městský soud v Praze v souladu se zákonem, neboť podle § 2 odst. 7 zákona o azylu se za trvalé bydliště pro účely zákona o azylu rozumí stát, ve kterém osoba bez státního občanství před vstupem na území České republiky pobývala a vytvořila si k tomuto státu vazby trvalejší povahy. Nejvyšší správní soud konstatuje, že stejně jako žalovaný i Městský soud v Praze nezpochybňuje, že stěžovatel je palestinským uprchlíkem bez státní příslušnosti. V souzené věci však současně není sporu o tom, že stěžovatel před odchodem do České republiky žil na území Sýrie; proto bylo správné, že žalovaný hodnotil důvody stěžovatele pro udělení azylu i existenci překážky vycestování z hlediska situace v této zemi. Podle názoru Nejvyššího správního soudu není relevantní, před jak dlouhou dobou žadatel o udělení azylu zemi svého posledního trvalého bydliště opustil, neboť zákon o azylu žádné takové časové omezení nestanoví. Proto je zapotřebí vycházet z toho, že citované ustanovení § 2 odst. 7 zákona o azylu dopadá na všechny případy, kdy je žadatel o udělení azylu bez státní příslušnosti, tedy i na případ stěžovatele. Podle názoru Nejvyššího správního soudu tedy žalovaný i soud prvního stupně postupovaly správně, pokud jak důvody žalobce pro udělení azylu, tak i existenci či neexistenci překážky vycestování posuzovaly z hlediska Sýrie, jež je s ohledem na § 2 odst. 7 zákona o azylu i s ohledem na to, že – jak žalovaný ve svém rozhodnutí obsáhle vyložil – Palestina není mezinárodně uznávaným státem, státem jeho posledního trvalého bydliště. Nejvyšší správní soud se rovněž ztotožnil se závěrem soudu prvního stupně, že žalovaný posoudil při rozhodnutí o překážce vycestování i osobní situaci stěžovatele z hlediska všech zákonných kritérií. K tvrzení žalobce, že soud neprovedl důkaz o tom, zda Sýrie stěžovatele na své území přijme, Nejvyšší správní soud konstatuje, že tato skutečnost nebyla zákonným kritériem pro rozhodnutí o existenci či neexistenci překážky vycestování a tedy ani předmětem soudního přezkumu rozhodnutí o nevztažení překážky vycestování podle § 91 zákona o azylu na žalobce. Ze všech uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že důvod kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. není dán.

Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.). Za této procesní situace, kdy Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti rozhodl neprodleně po jejím obdržení a po nezbytném poučení účastníků řízení o složení senátu, se z důvodu nadbytečnosti již samostatně nezabýval návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl soud podle § 60 odst. 1 a 7 s. ř. s., neboť neúspěšnému žalobci náhrada nákladů řízení nepřísluší a žalovanému v souvislosti s kasační stížností žalobce žádné náklady nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly. Stěžovateli byl pro toto řízení před soudem ustanoven zástupcem advokát; v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 7 s. ř. s., § 120 s. ř. s.). Soud proto určil odměnu advokátovi částkou 2 x 1000 Kč za dva úkony právní služby – první porady s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení a doplnění kasační stížnosti ze dne 18. 4. 2005 a 2 x 75 Kč paušální náhrady hotových výdajů, v souladu s § 9 odst. 3 písm. f), § 7, § 11 odst. 1 písm. b) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů, celkem 2150 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u ě n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 17. srpna 2005

JUDr. Marie Součková
předsedkyně senátu